

Київський університет імені Бориса Грінченка

- Факультет економіки та управління

Кафедра фінансів

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Проректор з науково-методичної та навчальної роботи

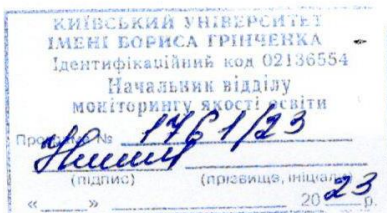
О. Б. Жильцов

2023 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СПЕЦІАЛІЗОВАНІ КРЕДИТНО-ФІНАНСОВІ ІНСТИТУТИ**

спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування
освітнього рівня першого (бакалаврського)
освітньої програми 072.00.01 Фінанси і кредит

КИЇВ - 2023

Розробники:

Обушний Сергій Миколайович, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів факультету економіки та управління Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладачі:

Обушний Сергій Миколайович, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів факультету економіки та управління Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри фінансів
Протокол №6 від 28.08.2023

Завідувач кафедри Андрій РАМСЬКИЙ
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми 072.00.01 Фінанси і кредит)
(назва освітньої програми)

28.08.2023

Керівник освітньої програми Аліна НЕЧИПОРЕНКО
(підпис)

Робочу програму перевірено
28.08.2023

Заступник декана Казак О.О.
(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (_____) (ПІБ), «___» ___ 20__ р., протокол № ___

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (_____) (ПІБ), «___» ___ 20__ р., протокол № ___

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (_____) (ПІБ), «___» ___ 20__ р., протокол № ___

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (_____) (ПІБ), «___» ___ 20__ р., протокол № ___

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	денна
<i>Вид дисципліни</i>	Вибіркова навчальна дисципліна Вибірковий блок 1
<i>Мова викладання, навчання та оцінювання</i>	українська
<i>Загальний обсяг кредитів / годин</i>	4 кредити / 120 годин
<i>Курс</i>	3
<i>Семестр</i>	5
<i>Кількість змістових модулів з розподілом:</i>	4
<i>Обсяг кредитів</i>	4
<i>Обсяг годин, в тому числі:</i>	120
<i>Аудиторні</i>	56 (28 л / 28 пр)
<i>Модульний контроль</i>	8
<i>Самостійна робота</i>	56
<i>Форма семестрового контролю</i>	залік

Мета дисципліни - формування у студентів розуміння суті, етапів розвитку, необхідності і ролі небанківського сектора кредитної системи держави для її гармонійного економічного розвитку, який неможливий без існування здорової конкуренції; засвоєння теоретичних основ організації і функціонування фінансових посередників небанківського типу в цілому та окремих інститутів, що їх представляють у кредитно-фінансовій сфері; оволодіння принципами і методами ефективного управління діяльністю спеціальних фінансово-кредитних установ в умовах розвитку ринкових відносин.

Завдання навчальної дисципліни:

- систематизація знань у студентів в області основних елементів кредитної системи і, зокрема, парабанківської системи, а також правових основ функціонування її інститутів, як складових;
- формування у студентів умінь порівнювати процеси становлення і розвитку небанківських спеціалізованих інститутів різних країн, а також банківських установ;
- навчити студентів визначати спільні й специфічні риси, цілі й напрями діяльності банківських і небанківських кредитно-фінансових установ, їх конкурентні переваги;
- можливість використовувати придбану теоретичну базу для аналізу і оцінки конкретних ситуацій, виявлення причин настання тих або інших подій в третій ланці кредитної сфери та їх наслідків для стану економіки країни;
- закріплення умінь студентів самостійно працювати з учбовою, науковою літературою та статистичними джерелами, систематизувати інформацію, отриману з них.

Загальні компетентності	
ЗК-1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
ЗК-2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
ЗК-6	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні
ЗК-7	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
ЗК-8	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
ЗК-11	Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності)

<i>Фахові компетентності спеціальності</i>	
ФК-1	Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища
ФК-2	Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури
ФК-3	Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування)
ФК-5	Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку
ФК-8	Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування
ФК-10	Здатність визначити, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення
ФК-11	Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку
<i>Програмні результати навчання</i>	
ПР-1	Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами та різних рівнях економічних систем
ПР-2	Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем
ПР-3	Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування
ПР-5	Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури
ПР-6	Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування)
ПР-8	Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності у сфері фінансів, банківської справи та страхування
ПР-12	Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування
ПР-13	Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності
ПР-15	Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів
ПР-20	Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань
<i>Додаткові фахові компетентності</i>	
ДФК-4	Здатність аналізувати корпоративну, банківську інформацію та біржову інформацію
<i>Додаткові програмні результати навчання</i>	
ДПР-5	Використовувати методи оцінки ефективності функціонування фінансово-кредитних установ

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		пр	мк	інд	ср	
Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОГО ПОСЕРЕДНИЦТВА						
Сутність, необхідність та значення фінансового посередництва	8	2	2			4
Фінансові посередники небанківського типу на ринку фінансових послуг	8	2	2			4
Модульна контрольна	2			2		
Разом за змістовим модулем 1	18	4	4	2		8
Змістовий модуль 2. ДОГОВІРНІ КРЕДИТНО-ФІНАНСОВІ ІНСТИТУТИ						
Страхові компанії та їх діяльність на ринку фінансових послуг	8	2	2			4
Діяльність недержавних пенсійних фондів як фінансових посередників	8	2	2			4
Лізингові компанії як фінансові посередники	8	2	2			4
Ломбарди – конкуренти банкам у сфері кредитування фізичних осіб	8	2	2			4
Модульна контрольна	2			2		
Разом за змістовим модулем 2	34	8	8	2		16
Змістовий модуль 3. ІНВЕСТИЦІЙНІ КРЕДИТНО-ФІНАНСОВІ ІНСТИТУТИ						
Особливості діяльності інвестиційних фондів та компаній	8	2	2			4
Фінансові компанії – небанківські інститути кредитної системи	8	2	2			4
Кредитні спілки як фінансові посередники	8	2	2			4
Особливості діяльності компаній з управління активами та венчурних компаній	8	2	2			4
Модульна контрольна	2			2		
Разом за змістовим модулем 3	34	8	8	2		16
Змістовий модуль 4. МІЖНАРОДНІ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНІ ОРГАНІЗАЦІЇ						
Міжнародні фінансово-кредитні організації в системі світових фінансів	8	2	2			4
Міжнародний Валютний Фонд та Група Світового банку	8	2	2			4
Регіональні міжнародні фінансово-кредитні організації	8	2	2			4
Європейський валютний союз	8	2	2			4
Модульна контрольна	2			2		
Разом за змістовим модулем 4	34	8	8	2		16
Усього годин	120	28	28	8		56

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОГО ПОСЕРЕДНИЦТВА

Тема 1. Сутність, необхідність та значення фінансового посередництва

Необхідність і значення фінансового посередництва. Поняття економічних одиниць і станів їх бюджету. Переваги опосередкованого фінансування та наявності фінансових посередників. Визначення фінансового посередництва та фінансових посередників, сутнісні елементи їх діяльності.

Типи фінансових посередників. Причини і основи сегментації ринку фінансового посередництва. Класифікація типів фінансових посередників згідно їх функціональних особливостей.

Тема 2. Фінансові посередники небанківського типу на ринку фінансових послуг

Місце фінансових посередників небанківського типу в кредитній системі. Їх склад. Поняття спеціалізованих кредитно-фінансових інститутів (парабанківських установ), основні форми їх діяльності. Причини зростання впливу небанківських інститутів. Спільні та відмінні риси між банками та небанківськими інститутами. Класифікація видів спеціалізованих небанківських установ. Правові основи діяльності спеціалізованих кредитно-фінансових інститутів в Україні. Тенденції розвитку небанківського сектору в Україні.

Змістовий модуль 2

ДОГОВІРНІ КРЕДИТНО-ФІНАНСОВІ ІНСТИТУТИ

Тема 3. Страхові компанії та їх діяльність на ринку фінансових послуг

Економічна сутність, принципи організації, функції та суб'єкти страхування на мікроекономічному рівні. Зміст діяльності страхових компаній. Доходи, витрати, результати фінансової діяльності страхових компаній. Види страхових компаній за низкою критеріїв: за характером власності, за приналежністю капіталу, за організаційно-правовими формами, за сферою діяльності, за характером діяльності, за об'єктами страхування та способами розміщення коштів, за розміром уставного капіталу і об'ємом страхових премій тощо. Особливості функціонування страхових компаній як фінансових посередників.

Становлення, розвиток та суб'єкти ринку страхових послуг. Державне регулювання, принципи функціонування і принципи розвитку вітчизняного ринку страхових послуг. Особливості функціонування ринку страхових послуг в Україні. Вимоги до страховиків, що діють на ринку страхових послуг. Об'єднання страховиків в Україні, їх інтереси, цілі та задачі. Актуальні проблеми та перспективні напрямки розвитку страхових компаній в Україні з урахуванням прогресивного зарубіжного досвіду.

Правові основи діяльності страхових компаній в Україні. Поняття страхування як процесу економічних стосунків. Поняття страховика. Класифікація видів страхових компаній за різними ознаками. Чинне страхове законодавство в Україні. Вимоги до страховиків, що діють на страховому ринку, обов'язкові умови їх діяльності.

Зарубіжний досвід в розвитку діяльності страхових компаній в кредитній сфері.

Тема 4. Діяльність недержавних пенсійних фондів як фінансових посередників

Створення, принципи та схеми недержавного накопичувального пенсійного забезпечення в системі соціального захисту працюючої частини населення країни. Досвід провідних країн світу щодо формування системи недержавного пенсійного забезпечення. Економічна оцінка системи недержавного пенсійного забезпечення.

Сутність та особливості функціонування недержавних пенсійних фондів як фінансових посередників. Класифікація недержавних пенсійних фондів згідно із зарубіжною практикою. Трирівнева система пенсійного забезпечення, що створюється в Україні. Джерела формування коштів, що необхідні для реалізації Державної пенсійної програми.

Правові основи, суб'єкти і сучасний стан недержавного пенсійного забезпечення в Україні. Причини низької активності участі громадян у недержавному пенсійному забезпеченні та недостатнього обсягу активів недержавних пенсійних фондів.

Види пенсійних фондів, що діють в Україні, їх характеристика. Напрями інвестування коштів, що нагромаджені вітчизняними недержавними пенсійними фондами. Динаміка основних показників діяльності недержавних пенсійних фондів в Україні. Проблеми, які стримують розвиток ринку недержавних пенсійних фондів в Україні та напрямки їх вирішення.

Тема 5. Лізингові компанії як фінансові посередники

Виникнення, розвиток і сутність лізингу. Історія розвитку лізингу та лізингових взаємовідносин. Підходи до визначення лізингу. Становлення лізингу в Україні.

Правові основи лізингу в Україні. Визначення поняття лізингу згідно законодавства. Поняття об'єкту і суб'єктів лізингу. Види та форми лізингу. Приєднання України до міжнародних уніфікованих правил щодо фінансового лізингу – Конвенції УНІДРУА. Склад лізингових платежів.

Типи учасників лізингового ринку. Особливості типів учасників лізингового ринку в Україні. Правовідносини при користуванні майном у лізингових взаємовідносинах. Розвиток лізингу в Україні: характеристика етапів становлення і розвитку лізингу в Україні.

Тема 6. Ломбарди – конкуренти банкам у сфері кредитування фізичних осіб

Становлення та розвиток ломбардів. Історичний аспект утворення ломбардів як фінансових інститутів. Сучасне трактування ломбардної справи в різних державах світу. Зародження ломбардів в Україні.

Правові основи діяльності ломбардів в Україні. Специфіка правового поля діяльності вітчизняних ломбардів. Поняття ломбарду як фінансової установи згідно законопроектів «Про ломбарди і ломбардну діяльність».

Основні та супутні послуги ломбардів. Процедура оформлення ломбардного кредиту. Визначення відсоткової ставки за ломбардним кредитом.

Сучасний стан ломбардів в Україні, основні тенденції та перспективи розвитку.

Змістовий модуль 3

ІНВЕСТИЦІЙНІ КРЕДИТНО-ФІНАНСОВІ ІНСТИТУТИ

Тема 7. Особливості діяльності інвестиційних фондів та компаній

Передумови виникнення інвестиційних компаній. Поняття інвестиційної компанії. Історичні аспекти виникнення і розповсюдження інвестиційних компаній – світовий досвід.

Сутність і законодавча основа діяльності інститутів спільного інвестування (ІСІ) в Україні. Поняття спільного інвестування. Спеціалізовані організації, що діють на інвестиційному ринку. Корпоративний інвестиційний фонд, його різновиди. Пайовий інвестиційний фонд. Реєстратор активів ІСІ. Класифікація ІСІ. Моделі розвитку інститутів спільного інвестування. Типи ІСІ. Зарубіжний досвід в розвитку інститутів спільного інвестування.

Тема 8. Фінансові компанії – небанківські інститути кредитної системи

Роль та місце фінансових компаній на фінансовому ринку України. Державне регулювання діяльності фінансових компаній в Україні: загальний аналіз правового забезпечення та нормативно-правових актів.

Правовий статус фінансових компаній. Особливості порядку створення та реєстрації фінансових компаній. Установчі документи фінансових компаній. Особливості припинення діяльності фінансових компаній.

Основні напрями державного регулювання контролю за діяльністю фінансових компаній. Державні органи, що здійснюють контроль за діяльністю фінансових компаній.

Система фінансового моніторингу України. Операції, що підлягають обов'язковому та/або внутрішньому фінансовому моніторингу. Організація фінансового моніторингу в діяльності фінансових компаній.

Організаційно-економічні засади надання фінансових послуг фінансовими компаніями. Основні фінансові показники, що характеризують фінансову стабільність фінансової компанії при наданні фінансових послуг.

Фінансові та функціональні ризики.

Тема 9. Кредитні спілки як фінансові посередники

Сутність кооперації як основи кредитних спілок. Поняття кредитної кооперації. Виникнення та поширення кооперативного руху й кредитних спілок.

Характерні особливості кредитних спілок, їх організаційна форма. Специфіка формування кооперативних кредитних організацій в різних державах. Фінансові та нефінансові послуги, що надаються кредитними спілками. Особливості соціально-економічної природи кредитних кооперативів. Відмінності кредитних спілок від інших фінансових установ.

Правові основи діяльності кредитних спілок в Україні. Поняття кредитної спілки згідно законодавству. Основні принципи діяльності кредитних спілок. Формування капіталу кредитної спілки. Види діяльності, що мають право здійснювати кредитні спілки в Україні. Органи управління кредитних спілок, їх повноваження.

Створення та сучасний стан кредитних спілок в Україні.

Тема 10. Особливості діяльності компаній з управління активами та венчурних компаній

Діяльність з управління активами: функції, обов'язки та відповідальність компанії з управління активами. Порядок видачі ліцензій на здійснення діяльності з управління активами. Вимоги до сертифікації осіб, що здійснюють діяльність з управління активами у складі юридичної особи - професійного учасника ринку цінних паперів. Вимоги щодо подання звітності компанії з управління активами.

Особливість заснування та діяльності венчурних фірм. Венчурне підприємство та його форми: незалежні венчурні фірми; впроваджувальні фірми; венчурні фірми, що фінансуються інвестиційними фондами; внутрішній венчур. Характеристика типів венчурних фірм. Чинники, сприятливі/несприятливі для розвитку венчурного підприємництва в Україні.

Змістовий модуль 4 МІЖНАРОДНІ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

Тема 11. Міжнародні фінансово-кредитні організації в системі світових фінансів

Поняття та умови формування світових фінансових центрів. Ознаки світових фінансових центрів та їх види.

Фінансові центри розвинених країн: Лондон, Нью-Йорк, Цюрих, Париж, Люксембург, Франкфурт-на-Майні, Токіо. Фінансові центри країн, що розвиваються: Сінгапур, Гонконг, Арабський Схід.

Поняття та причини виникнення офшорних центрів. Переваги офшорів і вимоги до офшорних центрів. Умови фінансової діяльності в офшорних центрах. Особливості функціонування керованих банків.

Перспективи розвитку фінансових центрів у контексті європейської інтеграції. Значення введення ЄВРО для розвитку європейських фінансових центрів.

Офіційна міжнародна допомога у фінансуванні розвитку: суб'єкти та види. Двостороння, багатостороння та колективна офіційна міжнародна допомога. Інструменти офіційної міжнародної допомоги. Класифікація проектів розвитку економіки країн - членів міжнародних фінансових організацій. Роль міжнародних фінансово-кредитних організацій (МФКО) у глобалізації світового господарства.

Тема 12. Міжнародний Валютний Фонд та Група Світового банку

Еволюція кредитної діяльності МВФ. Кредитні ресурси МВФ на сучасному етапі. Спеціальні права запозичення (СПЗ) - перший у світі засіб міжнародних розрахунків, емітований за рішенням міжнародної організації.

Специфіка кредитів МВФ. Кредитний механізм фонду. Звичайні механізми фінансування, у тому числі кредити підтримки та розширеного фінансування. Спеціальні механізми фінансування, у тому числі компенсаційне фінансування та надзвичайна кредитна лінія, пільгове кредитування. Вплив кредитної політики МВФ на фінансовий стан країн-позичальниць.

Міжнародна фінансова корпорація (МФК): види діяльності та акціонерний капітал. Кредитно-інвестиційна діяльність МФК. Сприяння МФК залученню приватними компаніями фінансових ресурсів на міжнародних фінансових ринках і послуги з управління фінансовими ризиками. Багатостороння асоціація гарантування інвестицій (БАГІ): мета діяльності, функції, формування капіталу. Програма страхових гарантій некомерційних інвестиційних ризиків. Ефективність фінансової діяльності БАГІ. Міжнародний центр урегулювання інвестиційних суперечок: мета створення та функції. Узгодження позицій та арбітражний розгляд спірних питань між урядами країн-реципієнтів та іноземними інвесторами. Консультативна діяльність щодо іноземного інвестування.

Тема 13. Регіональні міжнародні фінансово-кредитні організації

Міжнародні фінансові організації Європи: Європейський валютний союз, Європейський інвестиційний банк, Європейський фонд розвитку, Європейський банк реконструкції та розвитку та ін.

Регіональні фінансові організації Азії та Тихого океану: Азійський банк розвитку, Асоціація інститутів фінансування розвитку в Азійсько-тихоокеанському регіоні.

Арабські міжнародні фінансові організації: Арабський валютний фонд, Кувейтський фонд арабського економічного розвитку.

Міждержавні фінансові організації Африки: Група Африканського банку розвитку, Східноафриканський банк розвитку, Банк розвитку держав Центральної Африки, Західноафриканський банк розвитку, Західноафриканський економічний валютний союз.

Європейський банк реконструкції і розвитку: створення, мета діяльності, фінансові ресурси, інструменти фінансування та операції, механізм фінансово-кредитної діяльності.

Спеціалізовані кредитно-фінансові інститути 072 «Фінанси банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Субрегіональні банки розвитку: Арабський банк економічного розвитку Африки, Ісламський банк розвитку, Арабський фонд економічного й соціального розвитку, Центральноамериканський банк економічної інтеграції, Карибський банк розвитку та ін.

Тема 14. Європейський валютний союз

Принципи організації і функціонування Європейського валютного союзу.

Основні функції: розробка та проведення єдиної грошово-кредитної, у тому числі валютної, політики, здійснення обмінних операцій з валютами країн, що не входять до Європейського валютного союзу, управління валютними резервами країн Європейського союзу, організація та забезпечення ефективного функціонування платіжних систем, регулювання діяльності фінансово-кредитних інститутів і забезпечення стабільності фінансової системи Союзу.

Перспективи розвитку Європейського валютного союзу. Стабільна Європа - основа ефективного функціонування і прогресивного розвитку Союзу.

КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№ з/п	Вид діяльності студента	Макс. кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
			Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість
1	Відвідування лекцій	1	2	2	4	4	4	4	4	4
2	Відвідування семінарських занять	1	2	2	4	4	4	4	4	4
3	Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	4	20	4	20	4	20
4	Робота на практичних (семінарських) заняттях	10	2	20	4	40	4	40	4	40
5	Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом				59		93		93		93
Максимальна кількість балів:			338							
Розрахунок коефіцієнта:			$338 / 100 = 3,38$							

Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
Змістовий модуль 1			
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОГО ПОСЕРЕДНИЦТВА			
1	Тема 1. Сутність, необхідність та значення фінансового посередництва	4	5
2	Тема 2. Фінансові посередники небанківського типу на ринку фінансових послуг	4	5
Змістовий модуль 2			
ДОГОВІРНІ КРЕДИТНО-ФІНАНСОВІ ІНСТИТУТИ			
3	Тема 3. Страхові компанії та їх діяльність на ринку фінансових послуг	4	5
4	Тема 4. Діяльність недержавних пенсійних фондів як фінансових посередників	4	5
5	Тема 5. Лізингові компанії як фінансові посередники	4	5
6	Тема 6. Ломбарди – конкуренти банкам у сфері кредитування фізичних осіб	4	5
Змістовий модуль 3			
ІНВЕСТИЦІЙНІ КРЕДИТНО-ФІНАНСОВІ ІНСТИТУТИ			
7	Тема 7. Особливості діяльності інвестиційних фондів та компаній	4	5
8	Тема 8. Фінансові компанії – небанківські інститути кредитної системи	4	5
9	Тема 9. Кредитні спілки як фінансові посередники	4	5
10	Тема 10. Особливості діяльності компаній з управління активами та венчурних компаній	4	5
Змістовий модуль 4			
МІЖНАРОДНІ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНІ ОРГАНІЗАЦІЇ			
11	Тема 11. Міжнародні фінансово-кредитні організації в системі світових фінансів	4	5
12	Тема 12. Міжнародний Валютний Фонд та Група Світового банку	4	5
13	Тема 13. Регіональні міжнародні фінансово-кредитні організації	4	5
14	Тема 14. Європейський валютний союз	4	5
Разом		56	70

Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Поточний контроль за результатами виконання контрольних (модульних) робіт передбачає оцінювання теоретичних знань та практичних умінь і навичок, які студент набув після завершення вивчення навчального матеріалу змістовного модуля з дисципліни. Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в аудиторії.

Модульний контроль проводиться у формі контрольної роботи за кожним модулем. Контрольні (модульні) роботи включають тестування, відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань та ситуацій.

Сума балів, накопичених студентом за виконання модульних контрольних робіт свідчить про ступінь оволодіння ним програмою навчальної дисципліни на конкретному етапі її вивчення.

Критерії оцінювання модульного контролю з дисципліни наступні:

Кількість балів	Критерії оцінювання
20-25	у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, тестових та практичних завдань
15-20	достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки
10-15	в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки
1-10	не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності
0	не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань

Форми проведення та критерії оцінювання модульного контролю

Модулі	Теми дисципліни	Форма контролю	Максимальна сума балів
I	Теми 1, 2 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів
II	Теми 3, 4, 5, 6 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів
III	Теми 7, 8, 9, 10 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів
IV	Теми 11, 12, 13, 14 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів

Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестровий іспит (екзамен) – це письмова форма підсумкового контролюючого Семестровий контроль – це підсумкове оцінювання результатів навчання студента за семестр, що здійснюється в університеті у формі заліку.

Залік (диференційований залік) – це вид семестрового контролю, при якому засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з кредитного модуля оцінюється, як правило, на підставі рейтингової системи оцінювання за результатами поточного контролю (тестування, поточного опитування, виконання модульних контрольних робіт та певних видів робіт на семінарських заняттях) протягом семестру. Підсумковий семестровий контроль оцінюється від 0 до 100 балів, що переводиться у національну шкалу та шкалу ECTS для отримання рейтингової оцінки знань студента.

Студент вважається допущеним до семестрового контролю з дисципліни, якщо він виконав усі види робіт, передбачені навчальним планом та програмою на семестр з цієї навчальної дисципліни. Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти дисципліни, де зазначено види контролю і кількість балів за видами.

Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою
A	90 – 100 балів
B	82 - 89 балів
C	75 - 81 балів
D	69 - 74 балів
E	60 - 68 балів
FX	35 - 59 балів
F	1 - 34 балів

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ

Разом: 120 год., лекції - 28 год., семінари - 28 год., самостійна робота – 56 год., модульний контроль - 8 год.

Модулі	Змістовий модуль I		Змістовий модуль II				Змістовий модуль III				Змістовий модуль IV			
Назва модуля	ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОГО ПОСЕРЕДНИЦТВА		ДОГОВІРНІ КРЕДИТНО-ФІНАНСОВІ ІНСТИТУТИ				ІНВЕСТИЦІЙНІ КРЕДИТНО-ФІНАНСОВІ ІНСТИТУТИ				МІЖНАРОДНІ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНІ ОРГАНІЗАЦІЇ			
Кількість балів за модуль	59 балів		93 бали				93 бали				93 бали			
Теми лекцій	Сутність, необхідність та значення фінансового посередництва	Фінансові посередники небанківського типу на ринку фінансових послуг	Страхові компанії та їх діяльність на ринку фінансових послуг	Діяльність недержавних пенсійних фондів як фінансових посередників	Лізингові компанії як фінансові посередники	Ломбарди – конкуренти банкам у сфері кредитування фізичних осіб	Особливості діяльності інвестиційних фондів та компаній	Фінансові компанії – небанківські інститути кредитної системи	Кредитні спілки як фінансові посередники	Особливості діяльності компаній з управління активами та венчурних компаній	МФКО в системі світових фінансів	МВФ та Група Світового банку	Регіональні МФКО	Європейський валютний союз
Теми семінарських занять	Сутність, необхідність та значення фінансового посередництва	Фінансові посередники небанківського типу на ринку фінансових послуг	Страхові компанії та їх діяльність на ринку фінансових послуг	Діяльність недержавних пенсійних фондів як фінансових посередників	Лізингові компанії як фінансові посередники	Ломбарди – конкуренти банкам у сфері кредитування фізичних осіб	Особливості діяльності інвестиційних фондів та компаній	Фінансові компанії – небанківські інститути кредитної системи	Кредитні спілки як фінансові посередники	Особливості діяльності компаній з управління активами та венчурних компаній	МФКО в системі світових фінансів	МВФ та Група Світового банку	Регіональні МФКО	Європейський валютний союз
Самостійна робота	15 балів		20 балів				20 балів				20 балів			
Поточний контроль	МКР № 1 (25 балів)		МКР № 2 (25 балів)				МКР № 3 (25 балів)				МКР № 4 (25 балів)			
Підсумковий контроль (вид, бали)	ПМК (100 балів) Підсумковий рейтинговий бал - 338 Коефіцієнт переведення рейтингу у 100-бальну шкалу - 3,38													

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Базова література

1. Фінансовий ринок [Текст] : навч. посіб. / [Н. В. Трусова та ін.] ; Тавр. держ. агротехнол. ун-т ім. Дмитра Моторного. - Мелітополь : Вид. будинок ММД, 2021. - 235 с
2. Ринок фінансових послуг [Текст]: підручник / [Приказюк Н. В. та ін.] ; за ред. Н. В. Приказюк. - Київ: Ямчинський О. В. [вид.], 2019. - 756 с
3. Ринок цінних паперів в питаннях та відповідях навч. посібник/ Рамський А.Ю., Жукова Ю.М., Обушний С.М. К. ун-т ім. Б. Грінченка. 2021. 228 ст.
4. Державний фінансовий контроль [Текст] : підручник / О. А. Шевчук ; Ун-т держ. фіск. служби України. - Ірпінь : Ун-т ДФС України, 2020. - 431 с
5. Фінансовий ринок [Текст] : навч. посіб. / [Б. І. Пшик та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. Б. І. Пшика ; Держ. ВНЗ "Ун-т банк. справи". - Львів : Галич-Прес, 2019. - 538 с.

Допоміжна література

6. Фінансовий інжиніринг [Текст] : навч. посіб. / В. О. Величкін, М. В. Тимошенко ; Ун-т мит. справи та фінансів. - Дніпро : УМСФ, 2019. - 123 с. - Бібліогр.: с. 118-123.
7. Міжнародний фінансовий правопорядок: теоретичні засади та сучасний стан розвитку [Текст] : монографія / О. Р. Вайцеховська ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - Чернівці : Друк Арт, 2019. - 559 с.
8. Ринок цінних паперів [Текст] : навч. посіб. / В. М. Шелудько, В. В. Вірченко ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - Київ : Київський університет, 2020. - 191 с.
9. Фінансовий ринок у забезпеченні економічної безпеки національного господарства [Текст] : монографія / В. В. Баранова. - Запоріжжя : Класич. приват. ун-т, 2019. - 255

Інформаційні джерела

10. Господарський кодекс України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
11. Про перелік відомостей, що не становлять комерційної таємниці: Постанова Кабінету Міністрів України від 09.08.1993 р. № 611. URL: www.rada.gov.ua.
12. Цивільний кодекс України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
13. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Режим доступу: <http://portal.rada.gov.ua>.
14. Державна служба статистики України. Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
15. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади в Україні. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control>.
16. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
17. Національна парламентська бібліотека України. URL: <http://nplu.org>.
18. Електронна бібліотека освітнього порталу. URL: <http://www.osvita.org.ua/library/>.
19. Історія Європейського Союзу. URL: <http://euinfo.tut.su/istoriya.htm>.